

Consumisme

El consumisme és la tendència immoderada a adquirir, gastar o consumir béns, no sempre necessaris i ràpidament substituïbles per altres, igualment innecessaris i poc perdurables, amb la finalitat de mantindre la producció. Tal vegada, al consumisme el més característic siga el fet insaciable de desaprofitar els limitats recursos dels quals disposem.

1. **Prendre consciència**

No necessitem tot allò que consumim, però en la societat en la que vivim, l'acte de consumir alguna cosa per desig **passa de ser un desig a una necessitat**, tant per relacionar-se amb altres com per passar desapercebut. Necessitar es basa en el mínim que necessita una persona per sobreviure; i desitjar és un antoix de cada persona, una il·lusió.

Actualment totes les persones de la societat compren i compren; **tot per una satisfacció personal i alguns que altres per necessitat**. Hi ha diversos factors que influeixen i indueixen a la compra i un d'ells és l'avanç tecnològic i la publicitat. L'avanç tecnològic ens permet produir més del que demandem i oferir més del que necessitem.

És necessari prendre consciència i no caure en la temptació de comprar sense necessitat, donat que és el primer pas per formar part dels consumidors compulsius.

2. **No caure en el consumisme compulsiu**

És necessari un nou paradigma basat en la sostenibilitat, que implique satisfer totes les necessitats bàsiques de totes les persones, i **controlar el consum abans que aquest ens controle**. El perill és que poden ser satisfetes les necessitats bàsiques, però les ambicions o el desig de ser admirats són insaciables, segons adverteixen els experts.

Segons dades d'un estudi, un 33% de la població adulta (32% dels homes i el 34% de les dones) té problemes d'addicció a la compra, de compra impulsiva i de manca de control de la despesa. Pel que fa a la població jove, el percentatge d'addictes puja al 46% (53% de les dones i el 39% dels homes).

És indubtable que les nostres necessitats de consum estan condicionades pel context social en què ens trobem. Així et sentiràs ric o pobre en funció del que tenen aquells que t'envolten.

3. Iniciatives verdes

Si en la resta del món es consumira al ritme europeu, serien necessaris dos planetes com el nostre per poder suportar-ho. Haurem d'utilitzar els recursos naturals de la terra a un ritme que permeta la seua renovació i reduir el nivell de pressió a la qual la estem sometent.

a) L'economia circular

El que es pretén, per tant, amb l'economia circular és aconseguir el màxim desenvolupament utilitzant els menors recursos possibles i generant les mínimes despeses. En definitiva, l'anomenada economia circular busca un nou enfocament en el qual les activitats econòmiques es realitzen en consonància no només amb les normes econòmiques, sinó també amb les normes socials i mediambientals.

Els principals principis en que es basa l'economia circular són:

- **Nou model de propietat:** no cal comprar-ho tot, es pot llogar. Es pot oferir un servei i no un producte.
- **Fem = aliments:** desapareix el concepte de fem, ja que els productes poden desmuntar-se quan deixen de ser útils per a que els seus components formen part de nou dels cicles naturals o industrials.
- **L'energia ha de procedir de fonts renovables:** l'economia circular aposta per les energies renovables en lloc de fòssils i combustibles nuclears.
- **Pensar en termes de sistema:** tots els elements de qualsevol sistema s'interrelacionen entre ells i no funcionen si un d'ells cau. Com pot funcionar a llarg termini el sistema industrial si no cuidem el lloc d'on tot procedeix (el medi ambient)?

Gran part del sector de fabricació europea podria estalviar aproximadament uns 650.000 milions d'euros d'ara a 2025 si es redissenyaren els seus sistemes de producció d'acord amb l'economia circular, així com ajudar a reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera.

b) Consum col·laboratiu o participatiu

El consum col·laboratiu o participatiu és un model de sostenibilitat per al segle XXI, és la manera tradicional de compartir, intercanviar, prestar, llogar i donar redefinida a través de la tecnologia moderna i les comunitats. El descens de la renda i el crèdit disponible entre els consumidors com a conseqüència de la crisi econòmica i el canvi cultural que ha suposat que "l'ús" siga cada vegada més preferit que "la propietat".

4. Efectes en la societat

El consum articula un sistema orientat a que l'individu treballe per a que pugua comprar però sobretot satisfer les constants fantasies impostes socialment que comporta a adquirir contínuament béns i experiències prefabricades i codificades. No veiem que hi ha coses molt més importants que els objectes, ja que hi ha gent que treballa innumerables hores sols per guanyar diners per a poder consumir més i més.

Encara que el benestar de la societat actualment s'ha convertit en un model que es basa en la possessió i acumulació de béns en el que tots consumim immoderadament, perquè **consumim en excés**. No necessitem tot el que comprem. La major part de les nostres compres són excessos que se'ns antoixen necessaris. Necessitem el que comprem en la mesura en que ens auto-convencem (o ens convencen) que el producte en qüestió ens va a ajudar a ser més feliços i a viure millor.

La qüestió consisteix en saber què i per a què consumim. És a dir, és tracta de **tindre una idea clara de quines són les nostres necessitats reals i com podem cobrir-les del millor mode**, no deixant-nos enganyar per l'aparença, ni deixant-nos atrapar per la necessitat d'estar a l'última. En últim terme, es tracta de saber si gogem amb els objectes i serveis que consumim o sols gogem consumint-los.

5. Conseqüències en fets

El consumisme és el consum pel consum, consisteix en consumir per consumir, encara que no es tinguen necessitats reals que satisfer. Les empreses comencen a preocupar-se més per **crear la necessitat de consumir** entre els ciutadans que pels **problemes derivats dels processos de producció**. La societat de consum ens crea cada vegada "noves" necessitats sense les quals ens pareix que ens serà impossible viure; mentre cada vegada hi ha més països amb "velles" necessitats: menjar, salut, transport, educació... desateses.

Certament, el creixement econòmic ha comportat en els països industrialitzats una millora de la qualitat de vida dels ciutadans i un major temps d'oci que s'ha dedicat al consum. Però, no es menys cert que aquest progrés s'ha fet a expenses, per una banda, d'esgotar els recursos naturals i per altra banda, exprimir als països més pobres, en forma de mà d'obra barata o saquejant-los a través de préstecs ruïnosa. La roda incessant del consum ens condemna a l'angoixa per tindre l'últim, el més nou, el més original, el més car i, habitualment, el més inútil.

La societat de consum es veu com insostenible, donat que implica un augment constant de l'extracció de recursos naturals, i de l'abocament de residus, fins el punt d'amenaçar la capacitat de regeneració per la naturalesa de eixos mateixos recursos imprescindibles per a la supervivència humana.

El model consumista ha conduït a que les economies dels països pobres es bolquen en la satisfacció del enorme consum de les societats més industrialitzades, mentre poden deixar

de satisfer necessitats tan fonamentals com l'alimentació de les seues pròpies poblacions, doncs el mercat fa que es destinen els recursos a satisfer a qui paguen més diners.

Si la majoria de la població mundial aconseguira un nivell de consum similar al dels països industrialitzats, recursos de primera ordre s'esgotarien en poc temps, el que planteja seriosos problemes econòmics, ètics i polítics.

Conseqüències del consumisme

- Augmenta les diferències existents entre els països rics i els pobres.
 - Genera borses de pobresa.
 - Deteriora el mig ambient. El consumisme és dolent per a l'equilibri ecològic en la seua totalitat, ja que actualment existeixen molts problemes relacionats amb el excessiu consum de recursos naturals.
 - Fa confondre a les persones fent-les confondre el que són amb el que tenen.
 - El consumisme no és un mode adequat ni intel·ligent d'aconseguir la felicitat.
- Augmentem les nostres despeses de forma innecessària comprant coses que podriem evitar o reduir.